

Ομιλία Προέδρου Κ.Ε.Δ.Ε. Γ. Πατούλη

στο Συνέδριο της Κόνιτσας

Κύριοι Υπουργοί

Κύριοι Δήμαρχοι

Κυρίες και κύριοι

Θέλω κι εγώ με τη σειρά μου να σας καλωσορίσω στην
φιλόξενη Κόνιτσα,

και να σας ευχαριστήσω για την παρουσία σας στο

Συνέδριο που διοργανώνει η Κεντρική Ένωση Δήμων

Ελλάδος,

με θέμα την ισότιμη συμμετοχή των ορεινών Δήμων στην
αναπτυξιακή ανασυγκρότηση της χώρας.

Όπως γνωρίζετε, για την ΚΕΔΕ τα ζητήματα της τοπικής
ανάπτυξης αποτελούν ζητήματα πρώτης προτεραιότητας.

Υποστηρίζουμε με συνέπεια όλο αυτό το διάστημα ότι δεν μπορεί να υπάρξει εθνική ανάπτυξη,

αν δεν υπάρξει πρώτα από όλα τοπική ανάπτυξη.

Και βασικός μοχλός για την τοπική ανάπτυξη είναι κατά την δική μας άποψη οι Δήμοι.

Είναι απαραίτητο για κρίσιμα που ζητήματα που αφορούν την καθημερινότητα των πολιτών μας τον κύριο κι αποφασιστικό λόγο και ρόλο θα πρέπει να τον έχει ο θεσμός του Κράτους που βρίσκεται πιο κοντά στον πολίτη.

Κι αυτός ο θεσμός είναι η Αυτοδιοίκηση.

Για ζητήματα όπως η καθημερινότητα ,

η υγεία,

η εκπαίδευση ,

η ασφάλεια,

τα έργα τοπικής σημασίας ,

η συντήρηση των τοπικών υποδομών,
οι κοινωνικές δομές στήριξης των ανθρώπων που
χρειάζονται βοήθεια,
τον κύριο ρόλο πρέπει να τον έχουν οι Δήμοι.

Ζητάμε ρόλο , αρμοδιότητες, μαζί με τους αντίστοιχους
πόρους.

Γιατί μέχρι σήμερα το Κεντρικό Κράτος μας μεταβιβάζει
μόνον αρμοδιότητες κι ευθύνες, χωρίς πόρους.

Κι αυτούς που μας έδιναν, μας τους περικόπτουν διαρκώς.

Και αυτό δεν συμβαίνει μόνον με τη σημερινή Κυβέρνηση,
συμβαίνει από το 2010 και μετά για να είμαι δίκαιος.

Ο κόμπος όμως έφτασε στο χτένι.

Το υπερ-συγκεντρωτικό μέχρι σήμερα σχήμα λειτουργίας
του Κράτους μας,

με τους Δήμους αδύναμους ,

με τους πολίτες αμέτοχους

κι ουσιαστικά ανεύθυνους για την διαχείριση της

καθημερινότητάς τους,

δεν μπορεί πλέον να συνεχίσει να υπάρχει.

Δεν είναι δυνατόν να αποφασίζει ο Υπουργός Υγείας ή

Παιδείας από την Αθήνα,

για το αν θα έχει γιατρό ή δάσκαλο ο κάτοικος της

Κόνιτσας.

Δεν μπορεί να εξαρτάται φίλος μου ο Δήμαρχος της

Κόνιτσας,

ο Αντρέας Παπασπύρου από τις διαθέσεις του

Περιφερειάρχη,

για το αν θα του εντάξει στον προϋπολογισμό της

Περιφέρειας τα κονδύλια του ΕΣΠΑ για έργα που του

είναι απαραίτητα.

Δεν είναι δυνατόν να προσελκύσεις επενδύσεις σε μια περιοχή που ο κάτοικος δεν αισθάνεται ασφαλής , γιατί ο Υπουργός από την Αθήνα αποφάσισε να κλείσει το αστυνομικό τμήμα.

Ούτε μπορείς να στηρίζεις την τοπική ανάπτυξη και επιχειρηματικότητα όταν αυξάνεις υπερβολικά τον ΦΠΑ και καθιστάς με τον τρόπο αυτό λιγότερο ανταγωνιστικό το τοπικό προϊόν ή υπηρεσία σε σχέση με αυτό που προσφέρει ο γείτονας σου.

Πως θα μείνει ο νέος στην Κόνιτσα αν δεν έχει δουλειά, αν το παιδί του δεν έχει γιατρό ή δάσκαλο;

Αν δεν αισθάνεται ασφαλής;

Πως θα λειτουργήσουν οι δημοτικές υπηρεσίες των ορεινών Δήμων αν δεν έχουν το προσωπικό που χρειάζονται για να ανταποκριθούν στις ανάγκες των κατοίκων;

Είναι δυνατόν να περιμένουν οι ορεινοί Δήμοι τότε θα τους εγκρίνει το Υπουργείο Εσωτερικών τα 20 εκατομμύρια για την χρηματοδότηση των αναγκών τους; Κι αυτό δεν αφορά μόνον το σημερινό Υπουργό Εσωτερικών, είναι διαχρονικό το θέμα.

Δεν μπορεί να εξαρτάται η ζωή των πολιτών σας κυρία Σωτηριάδου, κύριε Παπασπύρου, από την υπογραφή του Υπουργού ή του Περιφερειάρχη.

Αυτή η ιστορία πρέπει να τελειώσει.

Ο στόχος μας είναι να τα αλλάξουμε όλα.

Πρέπει να αποδυναμώσουμε το συγκεντρωτικό κι απρόσωπο Κράτος και να ενδυναμώσουμε τους πολίτες.

Να αποδυναμώσουμε το Κέντρο και να ενισχύσουμε την Περιφέρεια.

Να δώσουμε δύναμη στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και αξία στους πολίτες.

Δεν μιλάμε απλά για ένα νέο μοντέλο οργάνωσης και λειτουργίας του Κράτους,

Αλλά για μια ριζική αναδιανομή εξουσίας αλλά και ευθύνης.

Σας μιλώ για ένα Κράτος στο οποίο η Τοπική Αυτοδιοίκηση,

οι 325 Δήμοι και οι 13 Περιφέρειες,

θα έχουν πραγματική διοικητική ανεξαρτησία και πραγματική οικονομική αυτοτέλεια.

Κι όλα αυτά τα διεκδικούμε ως Κ.Ε.Δ.Ε. γιατί διαπιστώσαμε ότι δεν υπάρχει άλλος τρόπος για να βγούμε από την κρίση.

Γιατί η κρίση που δοκιμάζει εδώ και οκτώ χρόνια τις αντοχές της οικονομίας και της κοινωνίας μας έχει δομικά χαρακτηριστικά.

Είναι αποτέλεσμα ενός στρεβλού μοντέλου οικονομικής ανάπτυξης

που στηρίχθηκε στην κομματοκρατία,

στο λαϊκισμό

και την ύπαρξη μιας ισχυρής κεντρικής εξουσίας,

που κύριο χαρακτηριστικό της ήταν η ομοιομορφία και συγκεντρωτικός σχεδιασμός.

Αυτό το σύστημα όμως κατέρρευσε κι οδήγησε τη χώρα σε χρεοκοπία.

Αυτό το συγκεντρωτικό σύστημα πέτυχε το ακατόρθωτο,

να διαχειρισθεί τα τελευταία 35-40 χρόνια

πάνω από 1000 δις ευρώ επιδοτήσεις και δάνεια και να πτωχεύσει.

Μην ξεχνάτε ότι το τεράστιο χρέος της χώρας δεν το δημιούργησε η Αυτοδιοίκηση, αλλά το κεντρικό Κράτος.

Λιγότερο από 1% είναι η συμβολή της Αυτοδιοίκησης στη δημιουργία αυτού του χρέους.

Το υπόλοιπο 99% , άλλοι το δημιούργησαν.

Αυτό λοιπόν το αποτυχημένο σύστημα δεν μπορεί να εγγυηθεί την αναπτυξιακή αναγέννηση της χώρας.

Δεν μπορεί να εγγυηθεί ότι οι Ελληνίδες και οι Έλληνες θα βρουν ξανά τη χαμένη αυτοπεποίθηση και αξιοπρέπειά τους.

Στις σημερινές συνθήκες, χρειαζόμαστε επείγοντως μια ριζική αλλαγή, μια γενναία μεταρρύθμιση.

Το Κεντρικό Κράτος δεν είναι πλέον ικανό να αντιμετωπίσει τα μεγάλα προβλήματα που το ίδιο δημιούργησε.

Χρειαζόμαστε μια ριζική μεταρρύθμιση στο μοντέλο λειτουργίας του Κράτους,

στο μοντέλο λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.

Απαιτείται μια γενναία αποκέντρωση,

με ουσιαστική,

πρωταγωνιστική συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης,

που μπορεί να αποτελέσει αναπτυξιακό μοχλό

και μέσο εξόδου από την κρίση.

Σε όλη την Ευρώπη ο ρόλος των Δήμων στην ανάκαμψη και

στην Τοπική Ανάπτυξη είναι θεμελιώδης.

Αποκέντρωση και επιχειρηματικότητα

αποτελούν την αιχμή του δόρατος

για την εκτίναξη των ευρωπαϊκών κοινωνιών στην τρίτη

δεκαετία του 21^{ου} αιώνα.

Αυτόν το δρόμο πρέπει να ακολουθήσει και η Ελλάδα.

Κυρίες και κύριοι

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση αποτελεί θεμελιώδη θεσμό της Ελληνικής

Πολιτείας, με πολιτικό, διοικητικό και αναπτυξιακό ρόλο.

Αυτούς τους ρόλους θα τους αναδείξουμε και θα τους ενισχύσουμε.

Θέτοντας ως πρώτη προτεραιότητα την ανάγκη της χώρας για μια ολοκληρωμένη μεταρρύθμιση στη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.

Η νέα διοικητική μεταρρύθμιση δεν μπορεί πλέον να αφορά μόνο την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση, αλλά το συνολικό διοικητικό σύστημα της χώρας: Κεντρική και Αποκεντρωμένη Διοίκηση – Περιφέρειες – Δήμους.

Η Πρότασή μας ως Κ.Ε.Δ.Ε. προς την Επιτροπή Αναθεώρησης του «Καλλικράτη» για τις Μεταρρυθμίσεις του Κανονιστικού Πλαισίου, σύμφωνα και με την Απόφαση του Τακτικού Συνεδρίου στη Θεσσαλονίκη το 2016,

αλλά και μεταγενέστερες αποφάσεις του Διοικητικού μας Συμβουλίου είναι ολοκληρωμένη και αφορά:

- Το νέο Σύστημα Διακυβέρνησης
- Τις αρμοδιότητες.
- Την οικονομική διαχείριση.

- Το προσωπικό των ΟΤΑ.
- Την καταστατική θέση των αιρετών.
- Τους συμβασιακούς θεσμούς.
- Τα ιδρύματα, τα νομικά πρόσωπα και τις επιχειρήσεις των ΟΤΑ.
- Την εποπτεία, τον έλεγχο και τους ελεγκτικούς θεσμούς.
- Ενώ μιλάμε και για Ειδικό κεφάλαιο στο νέο Κώδικα Δήμων και Περιφερειών που θα αναγνωρίζει τις νομικές αποκλίσεις των διαφορετικών κατηγοριών Δήμων από τις κανονιστικές ρυθμίσεις που αφορούν το «μεσαίο Δήμο».

Με αφετηρία το Συνέδριο της Κόνιτσας,

**που θέτει στην ατζέντα του το ζήτημα της ισότιμης συμμετοχής των ορεινών Δήμων στην αναπτυξιακή ανασυγκρότηση της χώρας,
η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος ξεκινά μια μεγάλη πολιτική εκστρατεία.**

Μια εκστρατεία που στόχο έχει την ενημέρωση και την ενεργοποίηση των τοπικών μας κοινωνιών πάνω σε κρίσιμα θέματα που αφορούν άμεσα την καθημερινότητά τους.

Παράλληλα, θέτουμε ως κύριο στόχο μας την επιβολή στο δημόσιο διάλογο μιας μεταρρυθμιστικής ατζέντας.

Η Κυβέρνηση έχει διατυπώσει δημόσια την άποψη ότι ως το τέλος του χρόνου θα έχει προχωρήσει στην καθιέρωση της απλής αναλογικής για τις δημοτικές εκλογές.

Έχει θέσει και μια σειρά ακόμη από θέματα,

όπως αυτό της μείωσης της θητείας των αιρετών του θεσμού μας, την επιβολή εκτελεστικού γραμματέα που ουσιαστικά θα υποκαθιστά το Δήμαρχο, κι άλλα πολλά.

Εμείς επιθυμούμε να υπάρξει ένας ουσιαστικός διάλογος ,

εφ' όλης της ύλης, κι όχι μόνον για το εκλογικό.

Στο διάλογο αυτό η ΚΕΔΕ κατεβαίνει με συγκεκριμένες θέσεις.

Θέση πρώτη. Άμεση έναρξη του δημόσιου διάλογου για τη μεταρρύθμιση στην Αυτοδιοίκηση και την αλλαγή του Καλλικράτη.

Με δεδομένο ότι στις προθέσεις της Κυβέρνησης είναι η αλλαγή ως το τέλος του χρόνου του εκλογικού συστήματος ανάδειξης των αιρετών της αυτοδιοίκησης, αυτό δεν μπορεί να γίνει πριν ολοκληρωθεί η αλλαγή του Καλλικράτη. Προτεραιότητα για τις τοπικές κοινωνίες είναι μια αποτελεσματικότερη Δημόσια Διοίκηση κι Αυτοδιοίκηση.

Θέση δεύτερη. Αποκέντρωση, με μεταβίβαση πόρων και αρμοδιοτήτων.

Στο πλαίσιο της αλλαγής του Καλλικράτη, είναι αναγκαίο να ξεκινήσει άμεσα διάλογος με όλα τα συναρμόδια Υπουργεία και την ΚΕΔΕ, ώστε να συζητηθεί αναλυτικά πριν την κατάθεση του Νομοσχεδίου η ανακατανομή πόρων και αρμοδιοτήτων στους Δήμους, στο πλαίσιο της νέας διοικητικής οργάνωσης του Κράτους.

Η επανα-οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων πρέπει να υπηρετεί το στόχο της πολύ-επίπεδης διακυβέρνησης με βάση τις αρχές της εγγύτητας, της επικουρικότητας και της αποτελεσματικότητας.

Θέση Τρίτη. Όχι στην αλλαγή του Εκλογικού Νόμου.

Είμαστε αντίθετοι στην αλλαγή του εκλογικού νόμου για την ανάδειξη των Δημάρχων και των δημοτικών συμβούλων, αν αυτό δεν διασφαλίζει την κυβερνησιμότητα και την ομαλή λειτουργία των Δήμων. Λέμε ΝΑΙ στην αναλογική εκπροσώπηση όλων των πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων, αρκεί να διασφαλιστεί η σταθερότητα των Δήμων και να μην διαταραχθεί η καθημερινότητα των πολιτών. Η απλή αναλογική από μόνη της δεν θα λύσει κανένα πρόβλημα, αντίθετα μπορεί να οδηγήσει στη λειτουργική αποδόμηση των Δήμων.

Θέση τέταρτη. Ενίσχυση της καταστατικής θέσης των αιρετών της Αυτοδιοίκησης.

Απαιτούμε την θέσπιση συγκεκριμένων πολιτικών για την ενίσχυση της καταστατικής θέσης των αιρετών και την ισότιμη αντιμετώπιση του σε σχέση με το υπόλοιπο πολιτικό προσωπικό.

Θέση Πέμπτη . Επιμένουμε σε Θητεία πέντε ετών.

Είμαστε αντίθετοι στη μείωση της θητείας των αιρετών της Αυτοδιοίκησης από τα 5, στα 4 χρόνια.

Θέση έκτη. Στους Δήμους το Τοπικό Κοινωνικό Κράτος.

Απαιτούμε τη διασφάλιση της βιωσιμότητας και διατηρησιμότητας των κοινωνικών δομών και υπηρεσιών, από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους. Οι Δήμοι πρέπει να αναλάβουν τη διοίκηση του τοπικού κοινωνικού κράτους.

Θέση έβδομη. Υιοθέτηση Σύγχρονης Πολιτικής για τους εργαζόμενους στους Ο.Τ.Α.

Υποστηρίζουμε την υιοθέτηση μιας σύγχρονης πολιτικής για το ανθρώπινο δυναμικό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Με βελτίωση των

συνθηκών εργασίας τους, νέο σύστημα προγραμματισμού των ανθρώπινων πόρων, σύγχρονο κι αντικειμενικό σύστημα αξιολόγησης των επιδόσεων των υπηρεσιών και των υπαλλήλων.

Θέση όγδοη . Προώθηση της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Η προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης αποτελεί αναγκαίο βήμα για τη δημιουργία ενός εύελικτου κι αποτελεσματικού κρατικού μηχανισμού, με στόχο την άμεση και με χαμηλό κόστος εξυπηρέτηση των πολιτών.

Θέση ένατη

Εφαρμογή ειδικού προγράμματος για τους μικρούς ορεινούς και νησιωτικούς Δήμους που θα περιλαμβάνει :

- α) Ειδικό Κανονιστικό Πλαίσιο
- β) Πρόσθετη Χρηματοδότηση
- γ) Διοικητική και Τεχνική Υποστήριξη

Επίσης, για τις προσλήψεις προσωπικού στους μικρούς ορεινούς και νησιωτικούς Δήμους ζητούμε να προβλεφθεί γενναία αύξηση της μοριοδότησης της εντοπιότητας, καθώς και οικονομικά κίνητρα για να καλυφθούν οι πρόσθετες οικονομικές ανάγκες των υπαλλήλων για τη διαμονή, τη διαβίωση και τις μετακινήσεις τους.

Και θέση Δέκατη, ενίσχυση της οικονομικής αυτοτέλειας των Δήμων .

Καμία μεταρρύθμιση στη λειτουργία των Δήμων δεν μπορεί να γίνει, αν δεν συνοδεύεται από τους απαραίτητους οικονομικούς πόρους.

Απαιτούμε για την ενίσχυση της οικονομικής μας αυτοτέλειας , την υιοθέτηση συγκεκριμένων πολιτικών, όπως:

- Προώθηση της Φορολογικής Αποκέντρωσης. Πρώτο βήμα, ο Φόρος Ακίνητης Περιουσίας να αποτελέσει

τοπικό φόρο, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες κάθε Δήμου, ώστε να προωθεί την τοπική ανάπτυξη.

- Άμεση απόδοση των παρακρατηθέντων της περιόδου 2010-2016, το ύψος των οποίων ξεπερνά τα 13 δις ευρώ.
- Αποκατάσταση των Κ.Α.Π.. Και καμία περαιτέρω μείωση των πόρων που αποδίδονται στους Δήμους, μέσω του κρατικού προϋπολογισμού.
- Δημιουργία Αναπτυξιακού Προγράμματος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Το πρόγραμμα αυτό θα χρηματοδοτηθεί από τις χρηματοροές της νέας γενιάς παρακρατηθέντων, το εθνικό σιέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, το Πράσινο Ταμείο και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
- Αξιοποίηση των πόρων του «Πράσινου Ταμείου» για τη χρηματοδότηση έργων περιβαλλοντικής αποκατάστασης στους Δήμους.

- Πρόσβαση των Δήμων στο ΕΣΠΑ, μέσω ειδικού προγράμματος ύψους 2.000.000.000 ευρώ.
- Μεταφορά των αιτήσεων του Δημοσίου στους Δήμους.
- Διεύρυνση του ρόλου των Δήμων στην παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας και στην υποστήριξη της επιχειρηματικότητας, μέσω ενός νέου θεσμού προώθησης της τοπικής ανάπτυξης, του Τοπικού Συμφώνου Προώθησης της Επιχειρηματικότητας.
- Απόδοση πόρων που μας αφαιρέθηκαν τα προηγούμενα χρόνια (τέλη χρήσης βοσκότοπων, φόρος ζύθου, πετρελαιοειδή, τέλη παραχωρησιούχων δημοσίου, κλπ).
- Παραχώρηση στους Ο.Τ.Α. του δικαιώματος χρήσης των αιγιαλών και παράλληλη απόδοση μέρους των εσόδων στο Κεντρικό Κράτος.

Κυρίες και κύριοι

Οι εμπειρίες που όλοι αποκομίσαμε τα τελευταία τουλάχιστον 40 χρόνια , συγκλίνουν σε ένα συμπέρασμα.

Η χώρα χρειάζεται επειγόντως ένα νέο αναπτυξιακό μοντέλο.

Ένα μοντέλο που θα βάζει την Περιφέρεια Ψηλά, κι όχι στο περιθώριο .

Ένα νέο μοντέλο που θα στηρίζεται στην επανα-οριοθέτηση ρόλων ,

πόρων και αρμοδιοτήτων

μεταξύ του Κεντρικού Κράτους και της Αυτοδιοίκησης.

Μια επανα-οριοθέτηση που θα πρέπει να υπηρετεί το στόχο της πολύ-επίπεδης διακυβέρνησης

με βάση τις αρχές της εγγύτητας,

της επικουρικότητας και της αποτελεσματικότητας.

Ένα νέο μοντέλο,

που θα δίνει προτεραιότητα στις ανάγκες των πολιτών και των τοπικών κοινωνιών,

κι όχι στην εξυπηρέτηση των μικροπολιτικών συμφερόντων.

Χρειαζόμαστε ένα νέο μοντέλο

όπου οι τοπικές κοινωνίες θα αποφασίζουν οι ίδιες για το μέλλον τους

και δεν θα αποφασίζουν άλλοι για μας.

Εμείς ως ΚΕΔΕ θέλουμε να υπάρξει μια γενναία μεταρρύθμιση.

Μια μεταρρύθμιση ευθύνης.

Ένα νέο μοντέλο οργάνωσης του Κράτους, που θα δίνει πρωταγωνιστικό ρόλο στην Αυτοδιοίκηση και τους πολίτες.

Εμείς δεν φοβόμαστε τους πολίτες, γιατί έχουμε μάθει να συμπορευόμαστε μαζί τους.

Οι δικές μας πολιτικές, έχουν πρόσωπο, δεν είναι απρόσωπες.

Οι δικές μας οι θέσεις, έχουν μεταρρυθμιστικό περιεχόμενο.

Περιμένουμε λοιπόν από αύριο κιόλας, να μας καλέσει η Κυβέρνηση να συζητήσουμε για το μέλλον της χώρας.

Κι όχι μόνον για το πότε θα γίνουν εκλογές ή με ποιο σύστημα αυτές οι εκλογές θα διεξαχθούν.

Θέλουμε να γίνει ένας διάλογος με ορίζοντα δεκαετιών, κι όχι λίγων μηνών.

Σε αυτόν το διάλογο θα προσέλθουμε με συνέπεια κι ευθύνη, έχοντας στο πλευρό μας τους πολίτες.

Σας ευχαριστώ